

ЧИ ВІДПОВІДАЄ СИСТЕМА ОРГАНІВ ВЛАДИ АКТУАЛЬНОМУ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОМУ УСТРОЮ?

РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

ЗМІНИ В АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОМУ УСТРОЇ

Громади

- затверджено території 1469 територіальних громад областей

розпорядження Уряду від 12 червня 2020 р. №№ 707 – 730

- пропозиція затвердити 40 територіальних громад в АР Крим

подана на розгляд Уряду Міністерством відновлення на виконання Закону № 3334-IX

Райони

- утворено 136 нових районів замість 490 ліквідованих

Постанова № 807-IX «Про утворення та ліквідацію районів»

Міста

- з 26.01.2024 міста республіканського, обласного, районного значення будуть віднесені до категорії міст

Закон України «Про порядок вирішення окремих питань адміністративно-територіального устрою України» № 3285-IX

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА

Чинне законодавство не містить єдиного підходу у визначенні територіальної основи для різних державних органів.

Єдиний підхід був би недоцільним, оскільки органи влади мають різні завдання та повноваження

Чинне законодавство визначає територіальною основою діяльності ЦОВВ, зокрема міста республіканського та обласного значення, які втратять відповідний статус з 26.01.2024 з набранням чинності Закону України «Про порядок вирішення окремих питань адміністративно-територіального устрою України» №3285-IX.

Потребує приведення у відповідність до вищезазначеного Закону № 3285-IX чинне законодавство, а саме:

- Закон України «Про центральні органи виконавчої влади»
- Закон України «Про державну службу» та інші

ТЕРИТОРІАЛЬНІ ОРГАНИ ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ (ТО ЦОВВ)

ТЕРИТОРІАЛЬНА ОСНОВА ДЛЯ ТО МІНІСТЕРСТВ ТА ІНШИХ ЦОВВ

- Автономна Республіка Крим;
- область;
- міста Київ та Севастополь;
- район;
- район у місті;
- місто обласного, республіканського значення;
- декілька регіонів (АРК, області та міста Київ і Севастополь).

Кількість ТО ЦОВВ мала зменшитися відповідно до кількості районів

Міста республіканського, обласного значення увійшли до складу новоутворених районів

39 центральних органів виконавчої влади мають територіальні органи (зі статусом юридичної особи або без такого статусу). Територіальна юрисдикція переважної більшості територіальних органів таких ЦОВВ поширюється на область або відповідні ТО ЦОВВ є міжрегіональними. Окремі ЦОВВ мають ТО (без статусу юридичної особи), юрисдикція яких поширюється на територію окремих населених пунктів (міст обласного значення), районів у містах, територіальних громад або ліквідованих районів

ТО ДЕРЖКАЗНАЧЕЙСТВА

існують районні управління, юрисдикція яких поширюється на ліквідовані райони

ТО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ

існують нефункціонуючі районні управління ліквідованих районів АРК та Донецької і Луганської областей, розташованих на тимчасово окупованій території

МІСЦЕВІ ДЕРЖАВНІ АДМІНІСТРАЦІЇ

ТЕРИТОРІАЛЬНА ОСНОВА ДЛЯ МІСЦЕВИХ ДЕРЖАВНИХ АДМІНІСТРАЦІЙ:

- область;
 - міста Київ та Севастополь;
 - район;
 - район у місті Києві.
- Також утворені районні у містах Севастополі державні адміністрації (попри відсутність законодавчого регулювання)

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕОРГАНІЗАЦІЇ

Передбачено реорганізацію 358 із 488 РДА ліквідованих районів (без врахування 24 РДА районів на тимчасово окупованій території та 106 РДА в адміністративних центрах утворених районів).

Урядом не реорганізовано 17 РДА районів, розташованих на тимчасово окупованій до 24 лютого 2022 року території (10 районів АРК, 3 райони Донецької та 4 райони Луганської областей).

Міністерство відновлення подало на розгляд Уряду проєкт розпорядження про реорганізацію РДА Автономної Республіки Крим згідно з новоутвореними районами

Досі не завершено процес реорганізації 43% РДА ліквідованих районів

Область	К-сть РДА, реорганізація (шляхом приєднання) яких передбачена розпорядженням КМУ № 1635	К-сть РДА, що перебувають у стані припинення (станом на 22.11.2023)	К-сть РДА, реорганізацію яких завершено (станом на 22.11.2023)	Реорганізацію РДА завершено, (%)
Вінницька	21	21	-	0%
Волинська	12	3	9	75%
Дніпропетровська	16	8	18	50%
Донецька	9*	3	6	67%
Житомирська	19	17	2	11%
Закарпатська	7	1	6	86%
Запорізька	15	15	-	0%
Івано-Франківська	9	6	3	33%
Київська	19	-	19	100%
Кіровоградська	17	7	10	59%
Луганська	9*	2	7	78%
Львівська	15	-	15	100%
Миколаївська	15	-	15	100%
Одеська	20	16	4	20%
Полтавська	21	4	17	81%
Рівненська	13	13	-	0%
Сумська	13	-	13	100%
Тернопільська	14	-	14	100%
Харківська	20	18	2	10%
Херсонська	15	15	-	0%
Хмельницька	17	1	16	94%
Черкаська	16	-	16	100%
Чернівецька	9	2	7	78%
Чернігівська	17	2	15	88%

* без урахування окупованої станом на 24.02.2022 території

СУДИ

ТЕРИТОРІАЛЬНА ОСНОВА ДЛЯ МІСЦЕВИХ ЗАГАЛЬНИХ СУДІВ (ОКРУЖНИХ СУДІВ):

- один район;
- декілька районів;
- район у місті;
- декілька районів у місті;
- місто;
- район (райони) і місто (міста) одночасно

Територіальною основою для апеляційних судів є апеляційні округи (законодавством не передбачено як визначити апеляційні округи)

КІЛЬКІСТЬ СУДІВ В УКРАЇНІ

758 місцевих та апеляційних судів

(з них 84 на тимчасово окупованій до 24 лютого 2022 року території АРК, Донецької й Луганської областей)

Ці суди утворено відповідними указами Президента України протягом 2004-2017 років

РЕОРГАНІЗАЦІЯ СУДІВ

280 окружних судів і 27 окружних господарських судів утворені замість наявних місцевих (згідно з указами Президента 2017 року)

Реорганізовані суди не розпочали роботу, оскільки жоден суддя не був переведений до новоутворених окружних судів у встановленому законом порядку

ОАСК

Ліквідовано Окружний адміністративний суд міста Києва та утворено Київський міський окружний адміністративний суд, територіальна юрисдикція якого поширюється на місто Київ (наразі ще не розпочав свою діяльність)

ІНШІ ДЕРЖАВНІ ОРГАНИ

ТЕРИТОРІАЛЬНІ ОРГАНИ Є У СКЛАДІ

- **РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ**
територіальні управління, повноваження яких одночасно поширюються на декілька областей, АРК та міста Київ і Севастополь
- **ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ**
територіальні управління, повноваження яких одночасно поширюються на декілька областей, АРК та міста Київ і Севастополь
- **НАЦІОНАЛЬНОЇ КОМІСІЇ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ**
відділи та сектори, повноваження яких одночасно поширюються на одну або декілька областей
- **НАЦІОНАЛЬНОЇ СЛУЖБИ ПОСЕРЕДНИЦТВА І ПРИМИРЕННЯ**
відділення, повноваження яких поширюються на одну область або одночасно область і місто Київ

ОРГАНИ ПРОКУРАТУРИ

СИСТЕМА ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ:

1. Офіс Генерального прокурора;
2. Обласні прокуратури;
3. Округні прокуратури;
4. Спеціалізована антикорупційна прокуратура.

Наказом Генерального прокурора затверджено перелік і територіальну юрисдикцію 193 округних прокуратур

ТЕРИТОРІАЛЬНА ОСНОВА ОБЛАСНИХ ПРОКУРАТУР:

- область;
- місто Київ;
- АРК та місто Севастополь одночасно.

ТЕРИТОРІАЛЬНА ОСНОВА ОКРУЖНИХ ПРОКУРАТУР:

- один район у місті;
- декілька районів у місті;
- частина території територіальної громади (декілька районів у місті та декілька населених пунктів);
- декілька населених пунктів;
- територія однієї територіальної громади;
- території декількох територіальних громад;
- район;
- декілька районів.

ОРГАНИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Сільські, селищні, міські ради представляють відповідні територіальні громади та утворюють власні виконавчі органи. Кількість районних рад має зменшитися відповідно до кількості районів.

МІСЦЕВІ ВИБОРИ

У 2020 році відбулися перші вибори депутатів місцевих рад 1420 територіальних громад.

Проте не проводилися перші місцеві до 49 місцевих рад територіальних громад (30 у Донецької області та 19 у Луганської області).

ВІЙСЬКОВІ АДМІНІСТРАЦІЇ

Президентом України утворено 183 військові адміністрації населених пунктів територіальних громад у Донецькій (36), Житомирській (1), Запорізькій (37), Київській (1), Луганській (26), Миколаївській (3), Сумській (1), Харківській (27), Херсонській (49), Хмельницькій (1) та Чернігівській (1) областях.

ПРОЦЕС РЕОРГАНІЗАЦІЇ РАД ГРОМАД

Область	К-сть територіальних громад	К-сть місцевих рад, вибори депутатів яких відбулися у 2020 році	К-сть місцевих рад – відомості про які містяться в ЄДРПОУ станом на 22.11.2023	К-сть місцевих рад – які станом на 22.11.2023 перебували в процесі припинення
Вінницька	63	63	533	466
Волинська	54	54	211	156
Дніпропетровська	86	86	174	84
Донецька	66	36	265*	103
Житомирська	66	66	168	74
Закарпатська	64	64	166	61
Запорізька	67	67	179	98
Івано-Франківська	62	62	131	31
Київська	69	69	191	118
Кіровоградська	49	49	196	133
Луганська	37	18	192*	29
Львівська	73	73	370	296
Миколаївська	52	52	116	57
Одеська	91	91	175	67
Полтавська	60	60	127	61
Рівненська	64	64	104	28
Сумська	51	51	106	54
Тернопільська	55	55	183	61
Харківська	56	56	293	228
Херсонська	49	49	161	90
Хмельницька	60	60	225	164
Черкаська	66	66	290	197
Чернівецька	52	52	108	8
Чернігівська	57	57	128	62

* з урахування окупованої станом на 24.02.2022 території

В ЄДРПОУ міститься інформація про майже 1820 місцевих рад громад, розташованих на підконтрольній станом на 24.02.2022 території. Це на 28% більше, ніж місцевих рад, вибори до яких відбулися у 2020 році та відповідних військово-цивільних адміністрацій населених пунктів, де вибори не проводилися.

ОРГАНИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Кількість районних рад має зменшитися відповідно до кількості районів

МІСЦЕВІ ВИБОРИ

У 2020 році відбулися перші вибори депутатів 119 районних рад.

Проте не проводилися перші місцеві вибори до 17 районних рад (10 районів АРК, 3 райони Донецької та 4 райони Луганської областей).

ПРОЦЕС РЕОРГАНІЗАЦІЇ РАЙРАД

Область	К-сть райрад ліквідованих районів, вибори до яких у 2020 році не проводилися	К-сть райрад, що перебувають у стані припинення (станом на 22.11.2023)	К-сть рад, реорганізацію яких завершено (станом на 22.11.2023)	Реорганізацію райрад завершено, (%)
Вінницька	21	13	8	38%
Волинська	12	4	8	67%
Дніпропетровська	16	6	10	63%
Донецька	9*	-	9	100%
Житомирська	19	15	4	21%
Закарпатська	7	-	7	100%
Запорізька	15	7	8	53%
Івано-Франківська	9	3	6	67%
Київська	19	2	17	90%
Кіровоградська	17	12	5	29%
Луганська	9*	1	8	89%
Львівська	15	6	9	60%
Миколаївська	15	-	15	100%
Одеська	20	6	14	70%
Полтавська	21	7	14	67%
Рівненська	13	11	2	15%
Сумська	13	-	13	100%
Тернопільська	14	2	12	86%
Харківська	20	11	9	45%
Херсонська	15	11	4	27%
Хмельницька	17	4	13	77%
Черкаська	16	-	16	100%
Чернівецька	9	1	8	89%
Чернігівська	17	4	13	77%

Досі не завершено процес реорганізації 35% районних рад ліквідованих районів, розташованих на підконтрольній станом на 24.02.2022 території

* без урахування окупованої станом на 24.02.2022 території